

האוניברסיטה
העברית
בירושלים
THE HEBREW
UNIVERSITY
OF JERUSALEM

הרשות למחקר ופיתוח

אהיות חוקרות וחוקרים בעברית

חוקרות וחוקרים יקרים,

ברכות על הצטרפותכם לסגל האוניברסיטה העברית.

מאז ייסודה בשנת 1925 ניצב המחקר בין מטרותיה המרכזיות של האוניברסיטה העברית, שהוקמה כאוניברסיטת מחקר קלאסית ובה חברי סגל ההוראה הם חוקרים פעילים בתחומים שהם מלמדים.

האוניברסיטה העברית חותרת באופן מתמיד להגדיל את היקף פעילות המחקר המבוצעת בה ולשפר את התפוקה המדעית ואת יעילותה. כל זה נעשה במסגרת אפשרויות מימון המחקר הזמינות לחוקרות ולחוקרי האוניברסיטה בארץ ובעולם, באמצעות הציוד והמתקנים המדעיים והתשתית הארגונית הקיימים באוניברסיטה. כמובן, העבודה המדעית כפופה לחוקים ולתקנות שקבעה המדינה, לאמנות ולהסכמים בין-לאומיים, ולכללי האוניברסיטה.

הרשות למחקר ופיתוח באוניברסיטה העברית הוקמה כדי לקדם, ללוות ולהסדיר את פעילויות המחקר באוניברסיטה, בכל הקמפוסים ובקרבת כלל אוכלוסיית החוקרים שלה.

צוות הרשות למחקר ופיתוח ערוך ללוותכם בפעילותכם המחקרית ולסייע לכם בעניינים שונים הנוגעים לפן המנהלי של עבודתכם המדעית.

בחוברת זו קיבצנו עבורכם מידע במגוון תחומים הרלוונטיים למחקר באוניברסיטה בכלל ולצדדים המנהליים של העיסוק במחקר בפרט.

צוות הרשות למחקר ופיתוח ישמח לעמוד לרשותכם בכל עת.

בברכת דרך צלחה,
הנהלת הרשות למחקר ופיתוח

תוכן עניינים

3	רקע כללי
4	הרשות למחקר ופיתוח
9	מימון מחקר
11	מהלך חיים של פרויקט מחקר
12	אתיקה במחקר
13	בטיחות במחקר
14	מסחור ידע
15	תוספת מחקר
16	כלי עזר לניהול המחקר
19	הוראות הנהלה
19	קישורים שימושיים

רקע כללי

האוניברסיטה העברית שואפת באופן מובהק שמירב חברות וחברי סגל ההוראה שלה יהיו חוקרים פעילים מצליחים ברמה בין-לאומית. לצורך כך משקיעה האוניברסיטה מאמצים רבים, הן בהקצאת תקציבים והן בהתוויית מדיניות שתשרת מטרה זו:

- ← האוניברסיטה מספקת לחוקרותיה ולחוקריה את סביבת העבודה החיונית לקיום מחקר, ובכלל זה תשתיות פיזיות וארגוניות, שירותים אדמיניסטרטיביים, ציוד מדעי משותף ואשראי כספי.
- ← האוניברסיטה מממנת ביצוע מחקר ממקורות פנימיים בשלב קליטת חוקר חדש ובמצבים שבהם חוקר זקוק להשלמת המימון שקיבל ממקור חיצוני.
- ← הצטרפות לסגל האקדמי של האוניברסיטה, קבלת קביעות וקידום מותנים בהוכחת יכולת מדעית גבוהה.
- ← שכר החוקרים גדל כפונקציה של הצלחתם בהשגת מימון למחקרים ממקורות חיצוניים ('תוספת מחקר').
- ← תקצוב היחידות האקדמיות נקבע במידה רבה בהתאם לתרומה היחסית של חוקריהן לתפוקת המחקר הכוללת של האוניברסיטה ('מודל התקצוב האוניברסיטאי').

את המחקר באוניברסיטה מבצעים חברות וחברי הסגל האקדמי, הפועלים באופן עצמאי ומתוך חופש אקדמי מלא. הפעילות המחקרית מיועדת להגדיל את הידע האנושי, הן במדעים הניסויים והן במדעים העיוניים, והאוניברסיטה רואה לעצמה חובה להעמיד ידע זה לתועלת החברה, בארץ ובעולם.

לרשות חוקרי האוניברסיטה וצוותיהם עומד מערך גדול ומגוון של תשתיות מחקר הכולל ציוד ומתקני מחקר, מאגרי מידע וארכיונים ושירותי עזר הנחוצים לביצוע של מחקר ברמה בין-לאומית.

בד בבד, מחויבים האוניברסיטה וחוקריה בהנחיות מוגדרות של דפוסי עבודה הנוגעים לכלל ההיבטים של העיסוק במחקר, לרבות ניסויים בבני אדם, שימוש בבעלי חיים במחקר, יושרה מדעית, בטיחות ומינהל תקין. הנחיות אלה מיועדות לשפר את סביבת העבודה המחקרית ולהתאימה הן לצורכי המדע המודרני והן לערכים המקובלים בחברה נאורה, והן נקבעות על פי דרישות החוק, הסכמות ואמנות בין-לאומיות ותנאי גורמי המימון.

כדי לסייע לחברות וחברי סגל האוניברסיטה בהיבטים המינהליים של עבודתם המדעית, קיים באוניברסיטה 'מערך תומך מו"פ' הכולל מספר יחידות מינהל שעובדות בתיאום עם הרשות למחקר ופיתוח של האוניברסיטה.

הרשות למחקר ופיתוח

הרשות למחקר ופיתוח היא הגוף האחראי באוניברסיטה על עידוד וקידום פעילות המחקר, ובד בבד על הבקרה על פעילות זו מבחינה מינהלית ופיננסית. הרשות כפופה לסגן הנשיא למחקר ופיתוח, המשמש כיו"ר הרשות ומפקח על פעולותיה. מנהלת הרשות אחראית על יישום המדיניות שהתוותה לה ועל ניהולה השוטף. פעולות הרשות, לרבות טיפול בתקציבי המחקר שבנאמנותה, מכוונות ומאושרות בוועד המנהל שלה בראשות נשיא האוניברסיטה.

הרשות אמונה על איתור ושיווק מקורות למימון מחקר ועל הטיפול המינהלי בפרויקט מחקר לכל אורך קיומו: סיוע בהגשתו למממן, כולל מתן ייעוץ טכני ותקציבי, ייעוץ לכתיבת הגרנט ועריכת לשון; תיווך בין החוקר והמממן בפרויקטים שאושרו למימון; פתיחת תקציבי מחקר וביצוע שינויים נחוצים בהם; עריכת דו"חות כספיים ומעקב אחר העברת דוחות מדעיים למממן (באחריות החוקר הראשי).

איתור מקורות למימון מחקר ושיווקם לקהיליית המחקר באוניברסיטה, ובעיקר הטיפול בהצעות מחקר, מתבצעים במדורים המורכבים מראש/ת מדור, עוזרות ועוזרים המתמחים בעבודה מול קרנות וגופי מימון מחקר על בסיס מיקומם הגיאוגרפי. משלב חתימת חוזה המחקר, עובר הטיפול בתקציבי המחקר לידי יחידת תקציבי המחקר של הרשות.

הרשות ממוקמת בבניין המנהלה ע"ש שרמן, קמפוס אדמונד י' ספרא, גבעת רם. כתובתנו:

הרשות למחקר ופיתוח
האוניברסיטה העברית, קמפוס אדמונד י' ספרא
ירושלים 9190401, ישראל

מבנה הרשות

לשכת מחקר ופיתוח

אחריות ליישום מדיניות המחקר של האוניברסיטה ולקידום פעילות המו"פ באוניברסיטה. הלשכה כוללת את סגן הנשיא למחקר ופיתוח, מנהלת הרשות למחקר ופיתוח וצוותם.

מדורים גיאוגרפיים

המדורים האזוריים מסייעים בהשגת מימון חיצוני למחקר החל משלב הגשת הצעת המחקר ועד להפעלת הפרויקט. המדורים המחולקים לפי האזור הגאוגרפי של המממן - מדור ישראל, מדור האיחוד האירופי ומדור חו"ל (שאחראי על כל המממנים מחו"ל מלבד האיחוד האירופי).

היחידה הפיננסית

היחידה מורכבת מחמישה צוותים של רכזות ורכזי תקציבים, בפיקוחה של רואת חשבון, ראש היחידה. צוותי היחידה עוסקים בהדרכת חוקרים בעת הכנת תקציבים להצעות מחקר, בטיפול בתקציבי המחקר האוניברסיטאיים ובעריכת דוחות כספיים לגופי מימון המחקר. עוד הם מטפלים בכל שינוי בתקציב המחקר ונותנים ייעוץ לגבי הוצאות ורכישות מכספי מחקר בהתאם לכללי האוניברסיטה והמממן.

מדור מענקי פנים

מטפל בחלוקת המשאבים הפנימיים של האוניברסיטה המוקצים למחקר, כולל תקציבי קליטה לחוקרים חדשים.

יחידת תשתיות מחקר

תשתיות המחקר המרכזיות של האוניברסיטה העברית בירושלים מפוזרות על פני הקמפוסים השונים של האוניברסיטה. היחידה מספקת לקהילה המדעית גישה למתקני מחקר חדשניים, המאפשרים תהליכי עבודה חלקים בעזרת טכנולוגיות יחודיות, מכשירים מתקדמים וצוות מקצועי ומסור שיסייע לחוקרים.

שירותים נוספים ברשות

מידענית: מאתרת מקורות מימון מחקר ומפיצה את המידע לחוקרות ולחוקרים.
מתאמת אתיקה: נותנת מענה לחוקרות ולחוקרים בסוגיות האתיות של מחקרם.
חוזי מחקר, קניין רוחני וטכנולוגיה: צוות המטפל בהסכמי מחקר ספציפיים, כגון חוזי מחקר, חוזים לשיתופי פעולה מחקריים, העברת חומרים, העברת נתונים, הסכמי קניין רוחני וכדומה.

ייעוץ לכתובת מענקים: עובדי רשות וספקים חיצוניים שסייעים לחוקרות ולחוקרים בתוכניות מסוימות שהגדירה הנהלת הרשות בניסוח הצעות המחקר שלהם בהתאם לקריטריוני ההערכה של המממן.

מבנה הרשות

מדורים גיאוגרפיים

מדור האיחוד האירופי

המשימה המרכזית של המדור היא לעודד השתתפות של חוקרות וחוקרי האוניברסיטה העברית בתוכניות המסגרת של האיחוד האירופי, העיקרית שבהן היא ה-ERC. חוקרות וחוקרים זוכים לליווי ותמיכה בתהליך ההגשה במטרה להגדיל את זכויות האוניברסיטה במענקי המחקר של האיחוד.

מימון האיחוד האירופי למחקר ופיתוח נעשה באמצעות תוכניות מסגרת שמתחדשות כל 7 שנים. תוכנית המסגרת הנוכחית – Horizon Europe, ובתוכה ה-ERC – היא התוכנית השביעית (2021-2027) עם תקציב כולל של כ-95 מיליארד אירו. עבור האקדמיה בישראל, התכנית היא מקור המימון התחרותי הראשון בהיקפו ובסכום המענקים שהוא מציע. חוקרי האקדמיה הישראלית מתחרים מול חוקרים מהשורה הראשונה מאירופה ומהעולם והזכייה במענקי המחקר הללו היא "תו איכות" עבור חוקרי האקדמיה הישראלית.

מדור ישראל

המדור מטפל במענקים מממנים ישראלים, כולל קרנות ישראליות (דוגמת ISF – הקרן הלאומית למדע ועוד) ומענקי מחקר של לשכות מדען (כגון משרד הבריאות, משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, לשכת מדען חקלאות ועוד), כמו גם פתיחת תקציבים של הרשות לחדשנות וחברת יישום. בסך הכל מטפל המדור בכל שנה בלמעלה מ-800 הגשות ובכ-350 זכויות ותקציבים חדשים, 1200 פרויקטים פעילים ותקציבי מחקר של למעלה מ-200 מיליון שקלים.

המדור אחראי על פרסום הקולות הקוראים במערכות האוניברסיטאיות ובאופן ממוקד לחוקרים על לפי תחומי דעת. המדור דואג לקשר רציף עם החוקרים והמממנים לאורך כל תהליך ההגשה ועד לחתימת ההסכם. צוות המדור נפגש מדי מחזור עם הנקלטים החדשים ועומד בקשר רציף עם החוקרים הפעילים של האוניברסיטה.

מדור חו"ל

המדור מטפל בכל ההיבטים הנוגעים להגשת הצעות מחקר למממנים בין-לאומיים, ובכלל זה חוזים וניהול משא ומתן עם גופים שונים, סיוע והנחיה בפנייה לקרנות ויישום ההסכמים לאחר פתיחת התקציב.

המדור עובד מול עשרות מממנים בארצות הברית ובמדינות אירופה, ובהם גופים ממשלתיים ופדרליים וקרנות פרטיות. בין המממנים הבולטים – NIH, ICRF, BSF, BARD, ו-JDRF בארצות הברית, DFG ו-GIF בגרמניה, קרן מינרבה וקרן איינשטיין.

המדור מטפל גם בשיתופי פעולה בין-לאומיים במסגרת הקרן הלאומית למדע ומשרד החדשנות והמדע בישראל.

צוות הרשות

טל' 02-6586625 דוא"ל vp_ard@savion.huji.ac.il	סגן נשיא למחקר ופיתוח פרופ' אהרון פלמון
טל' 02-6586612 דוא"ל hanib@savion.huji.ac.il	מנהלת הרשות חני בן יהודה
טל' 02-6586626 דוא"ל merava@savion.huji.ac.il	עוזרת סגן נשיא למו"פ מירב עטר
טל' 02-6586633 דוא"ל ronitka@savion.huji.ac.il	מידענית ד"ר רונית קאופמן
דוא"ל simonb@savion.huji.ac.il דוא"ל sarahman@savion.huji.ac.il	רכזי כתיבת הצעות מחקר סיימון ברקוביץ' שרה מגדל
טל' 02-6584238 דוא"ל gustavof@savion.huji.ac.il	רכז קניין רוחני וטכנולוגיה גוסטבו פוקס
טל' 02-6586614 דוא"ל maryanng@savion.huji.ac.il	מתאמת אתיקה במחקר מרי-אן גורביץ'
טל' 02-6586637 דוא"ל danielap@savion.huji.ac.il	ראשת מדור ישראל דניאלה פסקל
טל' 02-6586676 דוא"ל tamargiv@savion.huji.ac.il	ראשת מדור האיחוד האירופי תמר שמרון
טל' 02-6586639 דוא"ל gabib@savion.huji.ac.il	ראשת מדור חו"ל גבי שניידר
טל' 02-6584439 דוא"ל dvirreches@savion.huji.ac.il	מנהל יחידת תשתיות מחקר דביר רכס
טל' 02-6584334 דוא"ל liatnm@savion.huji.ac.il	ראשת צוות מענקי פנים ליאת נחום מלמד
טל' 02-6584770 דוא"ל kerenbi@savion.huji.ac.il	מנהלת היחידה הפיננסית רו"ח קרן ביטון
טל' 02-6586621 דוא"ל adimizrahi1@savion.huji.ac.il	ראשת צוות דיווח ישראל 1 עדי מזרחי
טל' 02-6584235 דוא"ל kerenos@savion.huji.ac.il	ראשת צוות דיווח ישראל 2 קרן אוסדון
טל' 02-6586636 דוא"ל shanic@savion.huji.ac.il	ראשת צוות דיווח חו"ל שני כהן
טל' 02-6586624 דוא"ל shiranrav@savion.huji.ac.il	ראשת צוות דיווח האיחוד האירופי שירי רביד
טל' 02-6586620 דוא"ל niritpe@savion.huji.ac.il	ראשת צוות דיווח הרשות לחדשנות נירית פאר

מימון מחקר

מימון למחקר ממקורות חיצוניים

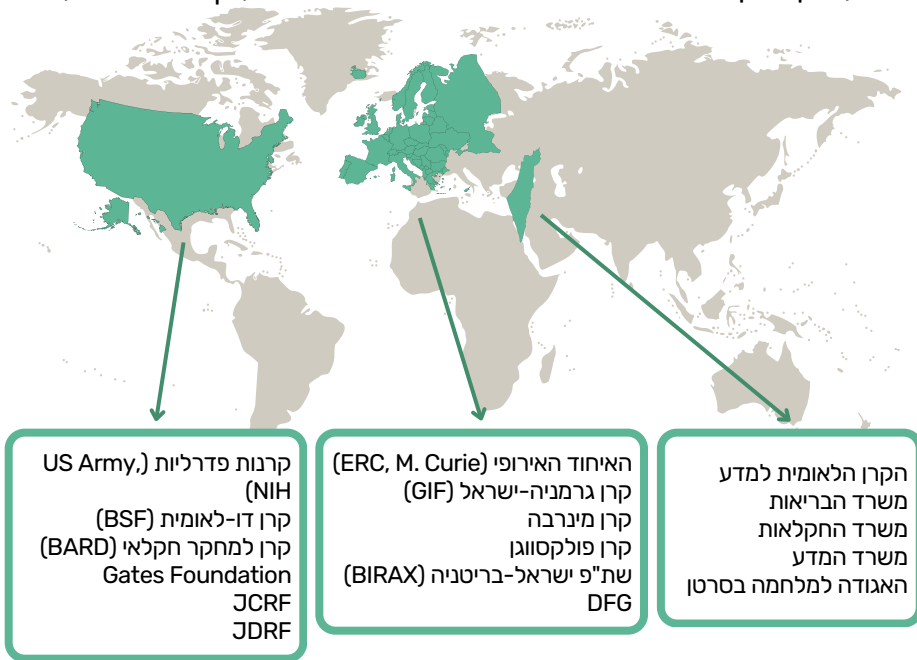
חברות וחברי סגל אקדמי במסלול הרגיל* יכולים להתמודד על השגת מימון חיצוני למחקריהם ממגוון רחב מאוד של גופי מימון בארץ ובעולם, בכל תחומי הידע. מקורות המימון כוללים משרדי ממשלה, גופים לאומיים וציבוריים, קרנות פרטיות, חברות מסחריות, עמותות ומלכ"רים, ומוסדות פילנתרופיים.

הגשת הצעות למימון מחקר נעשית בשני אפיקים: ברוב המקרים – כתגובה ל"קול קורא" להגשת הצעות שהפיץ גורם מימון לקהילת חוקרים בתחום מסוים ('הגשה תחרותית'). לעיתים, ההצעה תוגש בעקבות פנייה ישירה של גוף חיצוני אל חוקר או קבוצת חוקרים לביצוע מחקר בתחום התמחותם ('מחקר מוזמן').

גופי מימון עשויים להתנות בדרכים שונות מתן כספים למחקר, למשל הגבלת גיל החוקר, דרישה למחקר רב-קבוצתי, משך הזמן מסיום הדוקטורט או הצגת שיתוף פעולה עם חוקר מקומי (בתכניות מימון מחקר בחו"ל).

בכל הגשה של הצעת מחקר יש לפנות למדור הגיאוגרפי הרלוונטי ברשות לקבלת ליווי וייעוץ מקצועי.

* חברי סגל במסלולים אחרים רשאים להגיש הצעות מחקר בכפוף לאישור מיוחד. מידע נוסף ניתן למצוא באתר הרשות למו"פ < שלבים בחיי מענק > הגשת הצעות

מימון למחקר ממקורות פנימיים

במצבים מסוימים, בהיעדר מימון חיצוני, האוניברסיטה מקצה ממשאביה למימון מחקרים על פי קריטריונים שקובע סגן הנשיא למו"פ. בכל שנה מקציבה האוניברסיטה ממקורותיה השונים סכומים לסיוע ישיר במימון הפעילות המחקרית. כספים אלה מחולקים לחוקרים פעילים במסלול הרגיל עבור מספר מטרות:

- ← תמיכה בחוקרות וחוקרים שהצעותיהם למממנים חיצוניים נדחו
- ← סיוע לחוקרות וחוקרים במקרים של חוסר זמינות של מימון חיצוני
- ← עזרה לחוקרות וחוקרים חדשים בשלב התבססותם באוניברסיטה
- ← הקמת מרכזי מחקר ביחידות אקדמיות
- ← ניהול דוכנים וקתדרות
- ← תמיכה בכנסים מדעיים בין-לאומיים

חלוקת המימון הפנימי למחקר היא באחריותו של סגן הנשיא למו"פ, לפי קריטריונים שנקבעים בוועדות אד-הוק בהתאם ליעדי האוניברסיטה ולהיקף ואופי הפעילות האקדמית של החוקר/ת. הטיפול המינהלי במימון מחקר ממקורות פנים מתבצע במדור מענקי פנים של הרשות למחקר ופיתוח.

אז לאן אני פונה?

גורם מסייע	פעולה
הרשות למו"פ - מדורים	הגשת הצעת מחקר
הרשות למו"פ - היחידה הפיננסית	שינויים בתקציב מחקר
הרשות למו"פ - צוות מענקי פנים	שינויים בתקציב מחקר פנימי
החוקר הראשי, בסיוע מדורי הרשות למו"פ	העברת דוחות מדעיים למממן
הרשות למו"פ - היחידה הפיננסית	הגשת דוחות כספיים למממן
יחידת הבת באגף הכספים	הוצאות שוטפות מתקציב המחקר
מחלקת רכש ולוגיסטיקה	רכישות
אגף משאבי אנוש	העסקת כוח אדם מנהלי וטכני
המינהל האקדמי	העסקת סטודנטים במלגה
הרשות למו"פ - קניין רוחני / חברת יישום	טיפול בקניין רוחני
חברת יישום	מסחור פיתוחים

מהלך חיים של פרויקט מחקר

כתיבת ההצעה

כתבו את ההצעה בשפה בהירה שתובן גם למי שאינו מן התחום. הציגו בבירור את מטרת המחקר ואת חשיבותו והשפעתו בתחום הידע המדובר. פרטו את: שיטות המחקר המתוכננות, תוכניות העבודה, צוות המחקר, קשיים אפשריים וכיצד תתגברו עליהם, שיתופי פעולה, וכל פרט מידע נוסף שיבדל את מחקרכם ממחקרים אחרים. הציגו הישגים במחקרי עבר ואת תרומת החוקר/ת הראשי/ת לפרויקט. להצעה צרפו תקציב מאוזן, מפורט ומנומק, שתואם את הנחיות הקרן והצעת המחקר. הקפידו לבצע הגהה ועריכה, ואל תהססו להתייעץ עם אנשי המקצוע ברשות למו"פ. מומלץ מאוד להיעזר בחוקרות וחוקרים ותיקים ומנוסים ביחידתכם, לבקש מהם הצעות מחקר שכתבו בעבר וכן להעביר את ההצעה לעיונם לפני הגשתה.

הגשת ההצעה

הצעת מחקר מוגשת בהתאם להנחיות המממן והאוניברסיטה ובתיאום המדור האחראי ברשות. הרשות אחראית לבדוק כל הצעה לפני הגשתה למממן - מינהלית ותקציבית, ולשם כך נקבע דד-ליין פנימי שיאפשר לבצע בדיקה יסודית. שימו לב - יש להזין כל הצעה גם במערכת המחקרים של הרשות ולצרף את ההיתרים הנדרשים (ראו עוד בעמוד 17).

שיפוט ההצעה

הצעה העומדת בתנאי ההגשה הבסיסיים של המממן מועברת להליך שיפוט באמצעות בוחנים. בין הקריטריונים שייבדקו: התאמת הפרויקט ליעדי המממן, האיכות המדעית של הפרויקט והיקף התקציב הכולל הזמין לו. בסיום הליך השיפוט יודיע המממן לחוקר/ת על החלטתו - לאשר את הצעת המחקר ולממן את הפרויקט או חלקו, לאפשר הגשה חוזרת לאחר תיקונים, או לדחות את ההצעה.

חזרה חתימת חוזה

לאחר אישור המממן לפרויקט, תחתום האוניברסיטה על חוזה מולו. בחוזה יפורטו התנאים למימון, היקף התקציב וייעודו, משך המימון, הזכויות על תוצרי המחקר, ומחויבויות החוקר והאוניברסיטה כלפי המממן. בתהליך מעורבים גורמים שונים ובהם הלשכה המשפטית, אגף כספים ואגף קשרי חוץ.

פתיחת תקציב

לאחר שנחתם החוזה ובכפוף לעמידה בנהלים האוניברסיטאיים ובהצגת ההיתרים הנדרשים למחקר (כגון אישור ועדת אתיקה) והזנתם במערכת המחקרים, יעביר המדור האחראי הנחיות ליחידה הפיננסית לפתיחת תקציב במערכת הכספים האוניברסיטאית.

ביצוע המחקר

משנפתח תקציב המחקר, רשאי/ת החוקר/ת להשתמש בכספים לשם ביצוע עבודת המחקר, ובכלל זה העסקת עוזרי מחקר, רכישת ציוד וחומרים, מימון נסיעות לכנסים ועוד, הכל בהתאם למה שאישר המממן ובכפוף לתנאי החוזה ולכללי האוניברסיטה. לאורך חיי המחקר ובמועדים שקבע המממן, על החוקר/ת להעביר דיווחים מדעיים ועל האוניברסיטה להעביר דיווחים כספיים.

סיום המחקר

בתום תקופת המחקר, כל הנוגעים בדבר משלמים את מילוי התחייבויותיהם: על החוקר/ת לסיים את עבודת המחקר ולספק דיווחים מדעיים; היחידה הפיננסית אחראית על הכנת דיווח כספי בשיתוף החוקר/ת, השלמת תשלומים והתחשבנות מול החוקר (למשל ביצוע החזרים); המממן משלים את העברת כל המימון שהתחייב לאוניברסיטה.

אתיקה במחקר

האוניברסיטה אומנם מעניקה לחוקרותיה ולחוקריה חופש מדעי מלא, אך היא גם מחייבת אותם לעמוד בקריטריונים אתיים בעת ביצוע מחקריהם. חוקרות וחוקרים מכל תחומי המדע, העיוניים והניסויים כאחד, מחויבים בעמידה בתקנות האתיקה הנהוגות ובכללים שקבעה האוניברסיטה ושקיבלה על עצמה. במדעים הניסויים תהיינה לחוקרים חובות אתיות נוספות במקרה של ביצוע ניסויים רפואיים או לא-רפואיים בבני אדם וניסויים בבעלי חיים.

לשם בקרה על העמידה בעקרונות האתיקה במחקר, קיימות באוניברסיטה ועדות אתיקה פקולטאיות שממנה סגן הנשיא למחקר ופיתוח, וכן ועדת אתיקה עליונה שאת חבריה ממנה רקטור האוניברסיטה.

ניסויים לא-רפואיים בבני אדם יערכו רק באישור ועדות האתיקה ובכפוף לקבלת הכשרה ייעודית לכך. הרכבי הוועדות ופרטים נוספים זמינים באתר האתיקה האוניברסיטאי: <http://ethics.huji.ac.il>

ניסויים רפואיים (קליניים) בבני אדם, במסגרת המחקר באוניברסיטה, רשאים לבצע חוקרים בעלי תואר M.D. בלבד (או בשיתוף חוקר/ת בעל/ת תואר M.D.), וזאת רק לאחר הגשת בקשה וקבלת אישור מוועדת הלסינקי של המרכז הרפואי הרלוונטי וכן קבלת אישור מוועדת האתיקה הפקולטאית.

שימוש בבעלי חיים ייעשה בתיאום עם הרשות למודלים ביולוגיים וקדם קליניים ובפיקוחה, ובהתאם לחוקי המדינה ותקנותיה. הנחיות ופרטי התקשרות ניתן למצוא באתר הרשות: <https://animals.ekmd.huji.ac.il>

בטיחות במחקר

על פי כללי האוניברסיטה, עבור כל מחקר ניסויי (למעט, במקרים מסוימים, מחקרים בתחום הקוגניציה והפסיכולוגיה) נדרש אישור המחלקה לבטיחות. פנייה לממונה הבטיחות הקמפוס תיעשה דרך מערכת המחקרים (ראו עמ' ??) כבר בשלב הגשת הצעת המחקר.

חוקרות וחוקרים חדשים במדעים הניסויים מחויבים לפנות עם קליטתם לממונה הבטיחות בקמפוס, ובהיעדרו למנהל המחלקה לבטיחות, וכן ולבצע את הלומדה "בטיחות במעבדה – הדרכת בטיחות למנהלי מעבדות".

כללים בסיסיים לשמירה על סביבת עבודה בטוחה ופרטי ממוני הבטיחות נמצאים באתר המחלקה לבטיחות וגיהות: <https://openscholar.huji.ac.il/safety>

בנוסף, חוקרות וחוקרים שעובדים עם חומרים מחוללי מחלות חייבים להכיר את החוק להסדרת מחקרים במחוללי מחלות ביולוגיים, תשס"ט-2008 ואת הנהלים שקבעה האוניברסיטה לעניין זה. נוסח החוק, נוהלי האוניברסיטה ורשימת החומרים הנכללים בקטגוריה זו זמינים באתר הרשות למחקר ופיתוח < אתיקה במחקר > שימוש בחומרים מסוכנים במחקר.

האוניברסיטה מצפה שהמחקר שמבצעים מדעניה יניב ידע חדש ומעודדת את חוקריה לפרסם את גילוייהם וממצאיהם המדעיים לטובת האנושות כולה. בו בזמן חותרת האוניברסיטה למסחור הזכויות בידע זה. הטיפול במסחור של תוצרי המחקר באוניברסיטה, וכל מגע עם חברה מסחרית בתחום הידע, הופקד בידי חברת יישום.

רקע כללי

חברת יישום היא חברת מסחור הטכנולוגיה של האוניברסיטה העברית בירושלים. מיום היווסדה בשנת 1964 מקיימת יישום מסורת עשירה של חדשנות והבאת טכנולוגיות פרי מחקרם של חוקרי האוניברסיטה לתועלת הקהילה. באמצעות השקעה בזיהוי ותמיכה במחקר מדעי פורץ דרך באוניברסיטה העברית, שאפת יישום לקדם פתרונות טכנולוגיים לאתגרים הגלובליים הדחופים ביותר העומדים בפני האנושות.

פעילותה של יישום

יישום משמשת גשר בין מחקר אקדמי חדשני לבין קהילה עולמית של יזמים, משקיעים וארגונים תעשייתיים. מומחיותה של החברה בכל מה שקשור לחדשנות, שיתופי פעולה ומציבות מסייעת למיצוי הפוטנציאל היישומי של ההמצאות הרב-תחומיות פורצות הדרך הנוצרות באוניברסיטה העברית מדי יום ביומו.

בין הפעילויות של יישום:

- ← שיתופי פעולה ארוכי טווח בין התעשייה לאוניברסיטה באמצעות מחקר ממומן, אפשרויות רישוי ושיתופי פעולה עיקריים
- ← הקמת חברות סטארט-אפ ותמיכה בהן
- ← יזמה והכוונה של מחקרים חדשניים
- ← מינוף של קרנות מחקר ממשלתיות
- ← חינוך והכשרה בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה

שיתופי פעולה עסקיים והיסטוריית IP

מאז הקמתה, רשמה יישום כ-10,000 פטנטים ברחבי העולם, והם מכסים קרוב ל-3,000 המצאות שונות. יישום אחראית להסכמי רישוי של כ-900 טכנולוגיות והקמתן של 125 חברות בת.

חלק מהחברות שצמחו מתוך האוניברסיטה בתמיכת יישום: Mobileye, Collplant, Qlight ו-Briefcam. השותפים העסקיים של יישום מתפרשים על פני הגלובוס וכוללים חברות ענק כמו נוברטיס, ג'ונסון וג'ונסון, מרק, אינטל, גוגל, בוסטון סיינטיפיק, כיל ועוד.

תוספת מחקר

תוספת בגין ניהול מחקר (להלן "תוספת מחקר") היא תוספת לשכר הניתנת לחוקרות וחוקרים ראשיים בגין מחקרים המתבצעים באוניברסיטה העברית וממומנים על ידי גורם חיצוני. תוספת מחקר ניתנת רק לחברי סגל המועסקים במשרה מלאה באוניברסיטה ובהתאם לתקנון ות"ת.

- ← לצורך חישוב גובה התוספת, יש להבחין בין שני סוגים של מענקים וחוזי מחקר: מחקרים מסוג א' הם מענקים וחוזי מחקר המתירים תשלום שכר חלקי לחוקר הראשי מכספי המחקר עצמו.
- ← מחקרים מסוג ב' הם מענקים וחוזי מחקר שאינם מתירים תשלום שכר לחוקר הראשי מכספי המחקר.

- ← לא תינתן תוספת מחקר במקרים הבאים:
- ← במענק מחקר שממנת האוניברסיטה עצמה
- ← במענק מחקר הניתן מטעם אגודת שוחרים של האוניברסיטה
- ← במענק מחקר במימון חברת בת או כל גוף הנמצא בשליטת האוניברסיטה
- ← במענק מחקר של גוף שהאוניברסיטה קובעת את מדיניותו ואת חלוקת המענקים מטעמו
- ← במענק שאינו מיועד למחקר (למשל כנסים, מלגות, פרסים וכו')

זכאים לקבל את התוספות חברי סגל במסלול הרגיל והמקביל וחוקרי קמ"ע. שימו לב:

- ← חברות וחברי סגל הנמצאים בשבתון או בחל"ת אינם זכאים לתוספת מחקר.
- ← חברות וחברי סגל העושים את תקופת השבתון בארץ זכאים לתוספת מחקר א' בידיעת המממן ובהסכמתו.
- ← חברות וחברי סגל הנמצאים בסטטוס של "פטור מהוראה" זכאים לתוספת מחקר א' וב'.

בשאלות ובירורים ניתן לפנות לעדי מזרחי ברשות למחקר ופיתוח, בדוא"ל: adimizrahi1@savion.huji.ac.il

תקציב החזרים

תקציב החזרים הוא תקציב של החוקר/ת שנפתח באגף הכספים ואינו מוגבל בזמן. תקציב זה יכול לצבור הכנסות ע"י כך שתשומות של האוניברסיטה שניתן לייחס למחקר ספציפי ידווחו למממן בדוח הכספי ועל חשבון זה יזוכה תקציב החזרים של החוקר/ת (בניכוי 25% תקורה). תקציב החזרים יכול לשמש את החוקר/ת למימון הוצאות מחקר בכל עת, ובעיקר בזמנים של חוסר בתקציבי מחקר אחרים. מתקציב זה לא ניתן לשלם תוספת ניהול מחקר ונסיעות לחו"ל.

כלי עזר לניהול המחקר

אתר הרשות למחקר ופיתוח

אתר הרשות למחקר ופיתוח הוא מקור המידע העיקרי עבור קהילת המחקר באוניברסיטה בכל הקשור לאפשרויות מימון מחקר, כללים ונהלים לביצוע מחקר ומידע כללי על המחקר באוניברסיטה.

באתר ניתן לחפש קולות קוראים למימון לפי תחום מחקר, סוג המענק, מועדי הגשה ועוד. הרשמה באתר הרשות מאפשרת צפייה מותאמת בקולות קוראים בתחומי המחקר שנבחרו.

כתובת האתר: <https://research.huji.ac.il>

רשימת תפוצה לקולות קוראים

הצטרפו לרשימת התפוצה של הרשות למחקר ופיתוח וקבלו ישירות למייל עדכונים על קולות קוראים חדשים למימון מענקי מחקר, מלגות, כנסים ועוד. בזמן ההרשמה ניתן לבחור את תחומי המחקר שלגביהם תרצו לקבל הודעות ואת תדירות קבלת העדכונים.

מומלץ מאוד להצטרף!
ישירות מדף הבית של אתר הרשות.

מערכת ממוחשבת להזנת הצעות מחקר (מערכת המחקרים)

חברות וחברי סגל המגישים הצעת מחקר למממן חיצוני מחויבים, על פי נוהלי האוניברסיטה, להעלות אותה גם למערכת המחקרים של הרשות למחקר ופיתוח.

הכניסה למערכת היא מדף הבית של אתר הרשות. הכניסה אפשרית לחברי הסגל האקדמי בלבד.

- להזנת ההצעות במערכת המחקרים חשיבות רבה, בעיקר בהיבטים הבאים:
- ← בדיון על קידום או מתן קביעות לחברת או חבר סגל, הנהלת האוניברסיטה בוחנת את היקף פעילות המחקר שלהם ונעזרת לשם כך במערכת המחקרים לבדיקת נתונים לגבי הצעות המחקר שהגישו.
 - ← פילוח הנתונים המוזנים למערכת מקל על איתור חוקרים בעלי יכולות בתחומים שעשויים לעניין שוחרים, תורמים וחברות מסחריות.
 - ← הנהלת האוניברסיטה מתקצבת את היחידות האקדמיות על בסיס התפוקה המחקרית של חוקריהן. נתון זה מופק גם הוא ממערכת המחקרים והוא משפיע ישירות על תקציב היחידה ('מודל התקצוב האוניברסיטאי').

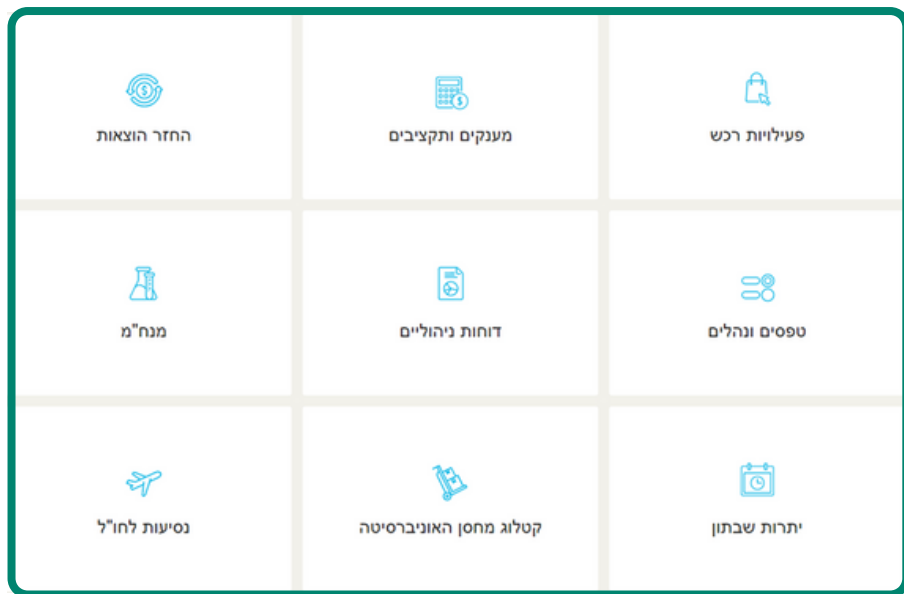

מערכת הכספים - SAP

מערכת הסאפ האוניברסיטאית משמשת לניהול כלל המענקים והתקציבים באוניברסיטה, לרבות תקציבי המחקר, החסכונות והקק"מ. צוותי היחידה הפינגנסית של הרשות למחקר ופיתוח מטפלים בתקציבי המחקר החל מפתיחת התקציב, דרך ביצוע שינויים וכלה בהפקת הדו"ח הכספי וסגירת התקציב.

לכל חוקרת וחוקר יש פורטל ייחודי במערכת המאפשר ביצוע פעולות רכש, הזמנות ממחסן האוניברסיטה ומגורמים חיצוניים, מילוי טפסים, הפקת דו"חות תנועות ויתרות למענקים ומעקב אחר בקשות כמו תקצוב החזרים ונסיעות לחו"ל.

הפורטל זמין באתר: [/https://sap.huji.ac.il/](https://sap.huji.ac.il/)

חוברת הדרכה מפורטת לעבודה במערכת הכספים ניתן למצוא באתר אגף המחשוב: <https://tinyurl.com/huji-sap-tutorial>

הוראות הנהלה

הוראות הנהלה בנוגע למחקר הן מסמכי יסוד בכל הקשור להבנת הזכויות, החובות והמחויבויות הכרוכות בביצוע פעילות מחקרית באוניברסיטה.

מחקרים שבמימון גורמים חיצוניים <<
<http://admin-regulations.huji.ac.il/21-005.pdf>

כספי החזרים <<

<http://admin-regulations.huji.ac.il/21-002.pdf>

ניצול המצאות ופטנטים באוניברסיטה <<

<http://admin-regulations.huji.ac.il/15-001.pdf>

קשרים בין חברי הסגל לגורם עסקי <<

<http://admin-regulations.huji.ac.il/15-011.pdf>

הוראות אלה ונוספות זמינות גם באתר הרשות למו"פ, תחת 'כללי עבודה'.

קישורים שימושיים

אתר הרשות למחקר ופיתוח <<
<http://research.huji.ac.il>

אתר מחלקת הבטיחות <<

<http://safety.huji.ac.il>

אתר האתיקה במחקר <<

<http://ethics.huji.ac.il>

אתר הרשות למודלים ביולוגיים וקדם קליניים ("רשות בתי החיות") <<

<https://animals.ekmd.huji.ac.il>

אתר חברת יישום <<

<http://www.yissum.co.il>

מערכת הכספים באינטרנט (גישה לתקציבי המחקר האישיים) <<

<https://sap.huji.ac.il>

האוניברסיטה העברית בירושלים
הרשות למחקר ופיתוח
טלפון: 02-6586625
<https://research.huji.ac.il>

ינואר 2024